

VASS Mozgóképfilm Színház ::

Feketesas - utca, új Wagner-palota.

Csütörtökön és pénteken

MŰSOR:

1. Vasárnap a Zulukaffereknél, helysz. felv.
2. Tontolinó állást keres, humoros
3. Az adósság, amerikai dráma
4. Tripolisz, eredeti felvétel
5. Legszébb egy köcsög kalap, humoros
6. Carcia a haramia, indián dráma
7. Esményi tisztviselő, vígjáték

MŰSORON KIVÜLI SZÁM:

Az eszkimók életéből, szenzációs dráma az északi nép életéből.

Előadások kezdete hétköznap este 7 és 9 órakor, vasárnap délután 2-től este 11-ig

Helyárak: Páholy-ülés 1 kor. I. hely 70 fill. II. hely 50 fill. III. hely 30 fill. Katonák, diákok és gyermekek: páholyülés 50 fill. I. hely 30 fill. II. hely 20 fill. III. hely 16 fillér

1092

Karácsonyi és újévi ajándék

vásárlására ajánlom a következő ujdonságokat: nyakkendő kalap, férfi fehérneműt, kesztyűt és mindennemű

2290

cipőt

mérsékelt, olcsó árakért

GROSZ I. EZELŐTT GYÉRES M. MÁRTONNÁL SZEGED, TISZA-SZÁLLÓ MELLETT

Középiskolát végzett fiúk tanoncul fizetéssel felvétetnek a Délmagyarország nyomdájában.

KÖZGAZDASÁG

Az alsótanyai vasutról.

Irta Lederer Dezső dr.

III. Valakinek egyszer, valamikor régen egy halva született ideája vált köztudománysá, oly általános lett ez, hogy eszébe sem jut senkinek, hogy vajjon reális számítás-e ez?

Ugyanis, mikor valaki a tanyai vasutról beszél, ma mindenki odagondolja, hogy a beruházási költségek amortizációjára ott van az alap, ugyanis, hogy a bérföldek ugy lettek kiadva, hogy abban az esetben, ha lesz vasut, 25, azaz huszonöt százalékkal emelkedik a bérösszeg. Megjegyezni kívánom, hogy maguk a bizottsági tagok, akik ott voltak az árverésen, megnyugtatták az árverezőket, hogy nem lesz az mostanában, hiszen legutóbb három éve az átokházi birkajárásnál többen megkérdezték a bizottságtól s azt mondták, ne féljenek attól, azért verhetik fölfelé, nem jön az a vasut mostanában.

De tegyük fel, hogy komoly dolog volt a

szerződésnek ez a pontja, hát volt értelme? Hiszen ne higgyék, hogy oly buta az a paraszt, hogy ő nem érti meg, hogyha ő 40 koronáig veri csak, mégis 50-et kell neki fizetni, ne higgyék, hogy ő 50-ig veri, ha ő azt nézi ki, hogy 50-en felül nem bír kijönni, csak 40-ig veri, mert nem oly buta az, hogy ne tudná, hogy 40 koronára rájön 20 százalék, tehát csak 40-ig szabad verni, mert már azért 50-et kell fizetni. És ha tényleg komolyan vették volna, akkor ezt a 25 százalékot elveszítette a város körülbelül 8 év óta, ami egy oly összeg, amiből már 3 vasutat is ki lehetett volna építeni.

Nem vették komolyan, de azért általában mérsékelt az árverezési kedvet és ha holdankint csak egy koronával mérsékelt is, akkor az utóbbi 6 év alatt bérbeadott földekből egy oly kárt szenvedett a város, amely elég lenne a vasut építéséhez.

A mai földinség oly nagy, hogy nem kell mást példának felhozni, csak a legutóbbi földárverések eredményét. Apja fiára, sógor a komára rálicitál, mert nincs föld. Alsótanya népe, úgy látszik, oly szapora faj, akár csak a huszti zsidó. Nő a család, mint nevezik, kell a föld, mihelyt kikorosodik a gyerek, mert hiszen hol vergődjön, ha nincs földje, nem mehet a városhoz fizetésre urnak, ő már parasztikus életbe nőtt fel, az apja is, dédapja is, ő már azt akarja, hogy a családjai is parasztok legyenek, nem olyan nagyon szeretik, ha ur lesz a családjukból (lehet is egy kis igazuk) s mivel kétséget nem szenved, hogy az alsótanyai paraszt földéhes, veri fel a föld árát magasabbra is, mint tényleg megér a föld, miért a 25 százalék, ha 50 koronára fel bírja verni, felveri, de ismétlem, nem olyan buta az, hogy 4-en felül verje, ha tudja, hogy 25 százalék jön rá. Sőt többet mondok, amit 50 koronáig vert eddig, ezután 40-ig sem fogja verni, mert azt mondja, hátha van annak a 25 százaléknak sallangja? Ez alatt ugyanis azt érti a magyar, hogy ha az adója akármennyi is, azt tudjuk mindnyájan, mikor fizetni kell, akkor mindig többet kérnek, mint amennyire számított az ember, a 25 százalékra sem hiszi el a tanyai magyar, hogy mire az urak kiszámítik, nem 25, hanem 26 vagy még több lesz, mint az ő parasztikus eszével kiszámította. Tehát a város többet nem nyer ezáltal, mint a bérbeadott földek lejáratáig a 25 százalék többletét, mert azután a következő árveréskor csak 40 koronáig vagy még annyira sem fogja verni a bérelni szándékozó, amit különben 50 koronáig vert volna. Tehát ott lesz a város, ahol a mádi izraelita; egyik zsebéből amit kivesz, a másikba annyit, vagy még kevesebbet tesz. Az előrelátható nagy nyereség csak néhány évig, míg újabb árverésre kerülnek ezen földek, csak addig lesz, de csak elméletileg, hogy tényleg nem lesz, ezt is úgy hiszem, hogy gar-nirozva egy megtörtént példával, elhiszi nekem az elfogulatlan olvasó.

Aki a tanyai magyart ismeri, meggyőződhetett róla, hogy az urakat nem nagyon kedveli, hiszen mikor beszél ő urral, a városi urakkal leginkább, a Gerentsérrel, annak fizetni kell, a Turóczyval, annak pláne, ha urral beszél, például: a fiskálissal, doktorral, kántorral, ezeknek mindnek csak fizetni kell, ő az urakat nem szereti, csak mikor a csirkét drágábban megveszi, mint a...

A törvény alatt ülőket általában uraknak nevezi, ha az urak nyomnak rá fizetséget, ter-

mészetes, hogy ő zugolódik, hogy de sok kell az uraknak. Ha lesz tényleg vasut és tényleg az alkalmas közlekedési eszközök által a föld jobban kihasználható, ne féljen attól senki, hogy a sógor a komára, apja a fiára rá nem veri a földet, de ha az urak egyszerre rányomják a 25 százalék terhet a város legszegényebb bérföldön lakóira, ez a nép csak ambícióját veszti, elkeseredik és... nem bírja ki, itthagya a vén eperfát, jobban mondván, kivágja és itthagya azt a bérföldet, amelyen eddig alig tudott megélni és most az urak még elviselhetetlen újabb terheket róttak rá. Mert a mi parasztunk nagyon önzetes, ő megmutatja a szomszédnak, hogy ő, ha már felverte 60 vagy nem tudom mennyi koronáig, koplal, de nem szókik meg tőle, csak hogy nehogya valamiképp olcsóbb áron a szomszédé legyen, ha ő megszökik, de ha az urak nyomják, gyáva lesz és dacos s ambícióját veszti, előbb kiszorolja a bérföldet, aztán otthagya.

(Folytatjuk.)

(—) **Gőzgépkészítők vizsgája.** A gőzgépkészítők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgáit 1912 január 7-én délelőtt kilenc órakor tartják meg Szegeden, a felső iparkolomban.

Budapesti gabonatőzsde.

A határidőpiacon a közelgő ünnepekre való tekintettel már ma kevesen látogatták a borszt és így jelentéktelen árváltozásnál nagyon nyugodt volt a forgalom. Egy órakor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza áprilisra	11.76—11.77
Buza májusra	11.63—11.64
Rozs áprilisra	10.32—10.33
Rozs októberre	—
Tengeri májusra	8.56—8.57
Tengeri júliusra	8.62—8.63
Zab áprilisra	9.71—9.72

A budapesti értéktőzsde.

December 20. A helyzet ma sem változott, a tőzsde forgalma teljesen pangott. A vezető piacon kötés alig volt, végül a bécsi arbitrázs vásárlása nyomán az árnívó kissé javult. A helyi piacon is megcsappant a kínálat, a közuti és a magyar bankrészvény kissé drágábban volt keresett. A készárupiacon ma sem volt üzlet. A zárlat barátságos volt. Kötöttek:

Osztárk hitel	647.75—648.25	Viktória	—
Magyar hitel	848.75—849.25	Pannónia	—
O. m. államv.	—	Weitzer	—
Jelzálogbank	—	Beocsini	956.—954.—
Leszámitolóbank	493.25—	Salgótarjáni	673.—
Rimamurányi	672.25—673.—	Alt. kőszén	858.—859.50
Közuti villamos	816.50—818.—	Ujlaki	—
Városi villamos	422.—422.50	Ganz vasöntő	—
Hazai bank	311.50—312.—	Magyar villam.	492.—
Magyar bank	701.75—702.—	Atlantika	—

A déli tőzsde iránya kissé javult, mert a kínálat hirtelen megcsappant. A nemzetközi piac értékei kissé javultak és tartottan zártak. A helvi piacon a közuti részvény 4—5 koronával emelkedett. A készárupiacon tartott áron folyt a vásár. A járadékpiac üzletlenül. A valuta és ércváltó változatlan. A zárlat tartott. Kötöttek:

Osztárk hitel	647.50—648.25	Magyar bank	701.75—702.50
Magyar hitel	849.—850.—	Keresk. bank	—
Jelzálogbank	497.75—498.—	Beocsini	—
Leszámitolóbank	578.—	Aszfalt	—
Rimamurányi	675.50—676.—	Salgótarjáni	676.—
Közuti villamos	816.50—820.75	Ganz vasöntő	—

Díjbiztosítás: Osztárk hitelrészvényből holnapra 4—5 kor. nyolc napra 8—10 kor., november végére 16—18 korona.

Felelős szerkesztő Pásztor József

Lapkiadó-tulajdonos a Délmagyarország hírlap- és nyomdával

Nyomtatta a Délmagyarország hírlap- és nyomdával Szegeden, Korona-utca 15. (Bokor-palota.)